

**Eco-effectscan
Staetendam Fase 2 & 3
te Stellendam**

**Opdrachtgever
DLN Multivastgoed B.V.
te Naaldwijk**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Eco-effectscan
Staetendam Fase 2 & 3
te Stellendam**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
DLN Multivastgoed B.V.
te Naaldwijk**

Datum: 18 oktober 2018
Rapportnr: 217217/AQT302FF/RaS
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Eco-effectscan Staetendam Fase 2 & 3 te Stellendam*

Opdrachtgever : DNL Multivastgoed B.V.
Contactpersoon : dhr. E. van Doren

Projectteam

Projectmanager : dhr. A.P. Wubben Bsc
Contactpersoon : mw. T. Schelling Bsc
Auteur : mw. R.R. Spijker Msc
Veldwerk : mw. R.R. Spijker Msc
Kwaliteitsborger : mw. T. Schelling Bsc

Projectnummer : 217217

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
18 oktober 2018	Definitief		

© 2018 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording	5
2	METHODE.....	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming.....	6
2.4	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	6
2.5	Beoordeling beschermde natuurgebieden	6
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	7
3	PLANGEBIED.....	8
3.1	Ligging	8
3.2	Bestaande situatie.....	8
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	10
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	11
4.1	Natura 2000-gebieden	11
4.2	Ecologische verbindingzones	12
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	13
5.1	Vaatplanten.....	13
5.2	Vogels	13
5.3	Grondgebonden zoogdieren	13
5.4	Vleermuizen	14
5.5	Amfibieën.....	14
5.6	Reptielen.....	14
5.7	Vissen.....	15
5.8	Overige beschermde soorten	15
6	EFFECT BEOORDELING EN TOETSING	16
6.1	Gebiedsbescherming.....	16
6.2	Programmatische Aanpak Stikstof	16
6.3	Soortbescherming	16
6.4	Overzicht beschermde soorten	17
7	CONCLUSIES EN ADVIES.....	19
7.1	Gebiedsbescherming.....	19
7.2	Soortbescherming	19
7.3	Vervolgstappen	19
7.4	Planning.....	19
8	REFERENTIES	21
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	22
BIJLAGE 2	LIGGING PLANGEBIED	24
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	25

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

DLN Multivastgoed B.V. is voornemens woningen te realiseren langs de Langeweg te Stellendam. Hiervoor worden er onder andere bomen gekapt en een kantorenpand gesloopt. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van DLN Multivastgoed B.V.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. Mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en het Nederlands Natuur Netwerk worden beschreven in hoofdstuk 4. De resultaten van de inventarisatie worden in hoofdstuk 5 beschreven. De te verwachten effecten met betrekking tot beschermde soorten worden in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 7 de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het plangebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie bijlage 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

2.4 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van categorie 1 en 2-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in en in de nabije omgeving van het plangebied zijn waargenomen of potentieel aanwezig zijn. Deze lijst met soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- Niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- Aanwezig; de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.5 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden uit de Wet natuurbescherming en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 5 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven. Daarnaast wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

Indien noodzakelijk zal bij de effectbeoordeling in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) gebruikt worden gemaakt van het rekenmodel AERIUS Calculator. AERIUS Calculator berekent de emissie van stikstof als gevolg van economische activiteiten en de depositie op Natura 2000-gebieden.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht. De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving en mogelijke effecten op nabijgelegen natuurgebieden. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Toetsingskader per beschermingscategorie.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1-3.4 & Artikel 3.5-3.9 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10-3.11 (Overige beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Langeweg te Stellendam, in de gemeente Goeree-Overflakkee in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft twee planfases, fase 2 is een grasveld/weiland en fase 3 een kantorenpand met parkeerplaatsen. Zie figuur 3.1 en bijlage 2 voor de ligging en de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Staetendam te Stellendam (rood omkaderd).

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied betreft twee fases (fase 2 en 3) onderdeel van het project Staetendam te Stellendam.

Fase 2 betreft een weiland met een oppervlakte van circa 4.300 m². Langs de noordwest- en zuidwestzijde van het weiland ligt een ondiepe greppel (sloot) waar geen water in staat. Langs de gehele zuidwestzijde in de greppel is riet aanwezig. Langs de weg staan een aantal jonge gewone essen. Het weiland bestaat uit 20 cm hoog gras met paardenbloem, witte- en rode klaver, brede weegbree en distel.

Fase 3 betreft een kantorenpand en parkeerterrein met een oppervlakte van circa 6.500 m². Het pand bestaat uit twee verdiepingen met een gebogen plat dak. De muren zijn voor de helft van baksteen met spouwmuren en voor de andere helft ramen. De delen van het gebouw die uit baksteen bestaan hebben een plat dak met daaromheen een ijzeren belijsting (de daktrim). Voor het entree aan de noordoostzijde is een klein stukje tuin met een aantal bomen en gecultiveerde planten zoals plantaan, buxus, echte lavendel, vrouwenmantel en hebe. Voor het entree aan de zuidwestzijde is tevens een stukje tuin met een aantal bomen en gecultiveerde planten zoals de Japanse notenboom en salvia.

Langs de noordoost en zuidoostzijde van het pand liggen parkeerplaatsen met een aantal stukjes groen met daarin heesters en tulpenboom. Rondom het pand is een grasveld aanwezig met daarin distel en paardenbloem en twee eiken. Langs de noordoostzijde van het terrein, langs de kant van de Langestraat, staat een strook met heesters. In de westelijke hoek van het terrein is een moestuin aanwezig. Langs de noordwestzijde van het terrein loopt een ondiepe greppel

(sloot) zonder water die uitmondt op een vijver waar water in staat die volledig is begroeid met riet.

Ten noorden en oosten van het plangebied ligt een woonwijk, ten westen een kantorenpand en een akker/boerderij en aan het zuiden grenst het plangebied aan een "landgoed" en bos.

Zie voor een impressie van het plangebied de afbeeldingen in figuur 3.2.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. Linksboven: weiland (fase 2) met de bomen die langs de straat staan. Rechtsboven: weiland van wat dichterbij. Links midden: "voorzijde entree" aan de noordoostkant van het kantorenpand (fase 3). Rechts midden: "achterzijde entree" aan de zuidwestkant van het kantorenpand. Linksonder: vijver met riet aan de noordwestzijde van het terrein. Rechtsonder: parkeervakken aan de noordzijde van het terrein.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

In het plangebied worden woningen gerealiseerd, op het terrein van Fase 2 (kadaster 712) worden 14 woningen gebouwd en op het terrein van fase 3 worden 20 woningen (kadaster. 714, locatie kantoor met vijver) gebouwd en wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen. De woningen bestaan onder andere uit een aantal eengezinswoningen, een aantal twee-onder-een kap woningen en enkele vrijstaande woningen.

Om de woningen te realiseren wordt het kantorenpand gesloopt en de beplanting weggehaald.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Figuur 3.3. Kadastale kaart met het plangebied in de kadaster nummers 712 en 714.

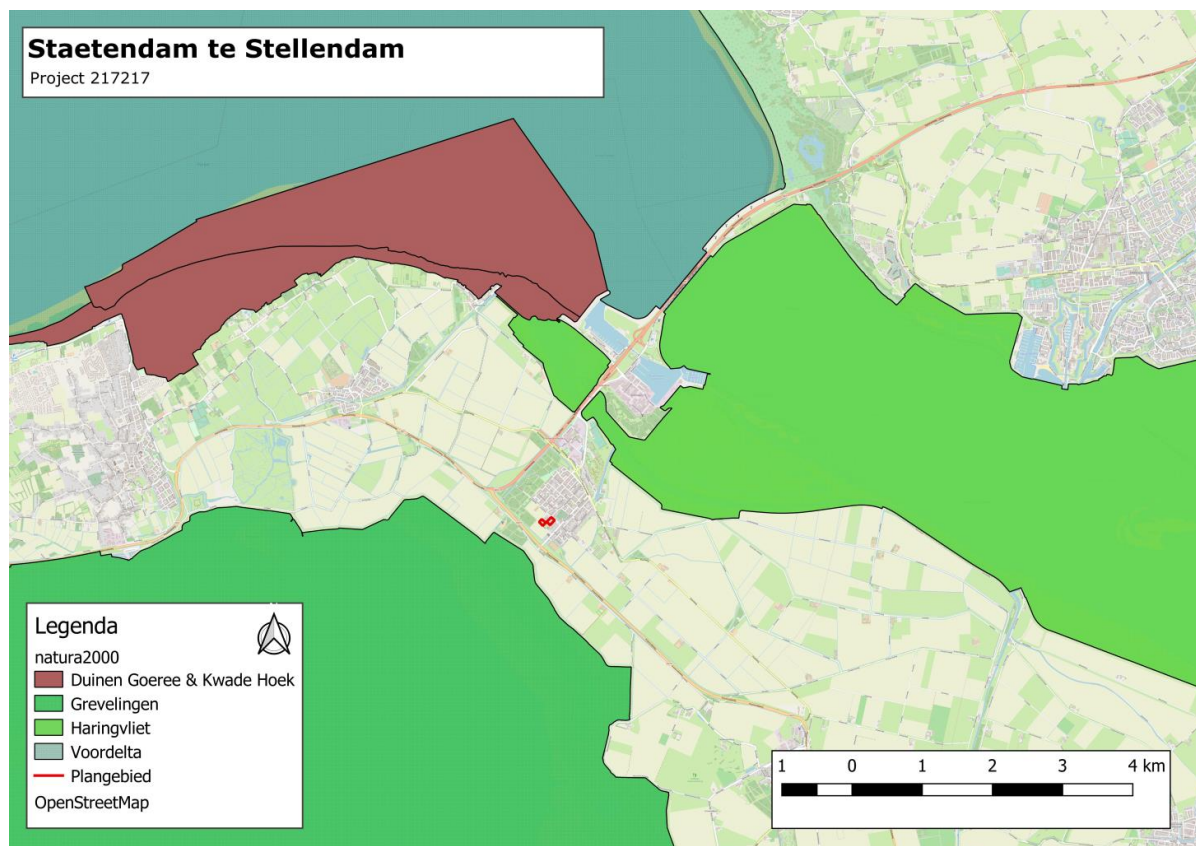
4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Onderstaand wordt bepaald wat de afstand is van het plangebied tot beschermde natuurgebieden of gebieden die behoren tot een ecologische verbindingroute en wordt getoetst of de geplande activiteiten mogelijk een negatief effect kunnen hebben op deze beschermde natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

4.1 Natura 2000-gebieden

Binnen een straal van 5 km van het plangebied liggen vier Natura 2000 gebieden, alle andere Natura 2000 gebieden liggen op grotere afstand.

Het Natura 2000-gebied 'Grevelingen' bevindt zich op circa 0,5 km afstand ten zuid/zuidwesten van het plangebied. Het Natura 2000-gebied 'Haringvliet' is gelegen op circa 1 km afstand ten noord/noordoosten van het plangebied. Het Natura 2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' bevindt zich op circa 3 km afstand ten noordwesten van het plangebied. Het Natura 2000-gebied 'Voordelta' is gelegen op circa 3 km afstand ten noordwesten van het plangebied. Zie figuur 4.1 en bijlage 3.

Figuur 4.1. Positie van het plangebied Staetendam ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Het Natura 2000-gebied 'Grevelingen' bestaat uit een aantal eilanden waar uitgestrekte, soortenrijke duinvaleibegroeiingen en zilte pioniergemeenschappen voorkomen, alsmede uitgestrekte oeverlanden (onder meer de Slikken van Flakkee) met zilte begroeiingen, graslanden, ruigten, struwelen en bos.

Het Natura 2000-gebied 'Haringvliet' vormt nu een groot zoetwaterbekken, dat alleen via Spui, Oude Maas en Nieuwe Waterweg nog in verbinding staat met de Noordzee. Aan de oevers van Voorne-Putten, de Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee bestaat het landschap uit grasgorzen, riet- en biezenvelden, begroeide en onbegroeide zand- en slikplaten grenzend aan het open water. Een deel van de rietlanden en zilte gorzen is door begrazing omgevormd in grasland van brakke bodem (zilverschoonverbond), terwijl onbegaasde delen zich ontwikkeld hebben tot riet, brakke ruigte en struweel.

Het Natura 2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' bestaat aan de zeezijde uit strand, duinen en slikken zijn ontstaan. Meer landinwaarts liggen schorren die doorsneden worden door kronkelige krekens. Achter de duinen hebben zich vochtige primaire duinvalleien ontwikkeld. Het is een afwisselend en dynamisch landschap met primaire duinvorming, slikken, schorren, valleien en duinstruweel.

Het Natura 2000-gebied 'Voordelta' wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren (zout), intergetijdengebied en stranden, dat een relatief beschutte overgangszone vormt tussen de (voormalige) estuaria en volle zee.

De werkzaamheden hebben vanwege de korte afstand en de aard van de werkzaamheden mogelijk negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Negatieve effecten aan het Natura 2000-gebied kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek in het kader van gebiedsbescherming is noodzakelijk.

4.2 Ecologische verbindingszones

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie figuur 4.2 en bijlage 3. Het plangebied bevindt zich op circa 50 m van een ecologische natuurgebied dat deel uitmaakt van het NNN. Het betreft hier het gebied Stellenbos ten westen van het plangebied. Het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Figuur 4.2. Positie van het plangebied Staetendam ten opzichte van het NNN.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

Het plangebied is bezocht in de middag van 1 oktober 2018. De weersomstandigheden tijdens dit oriënterend onderzoek waren bewolkt met af en toe regen met een temperatuur van 13°C en windkracht 4 Bft uit het noorden. Tijdens de inventarisatie worden aanwezige natuurwaarden in het plangebied beschreven. Beschermde soorten worden alleen op basis van regionale verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten, anders worden ze meegenomen in de toetsing.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied is tijdens het uitvoeren van het oriënterend veldbezoek gecontroleerd op mogelijk aanwezige beschermde vaatplanten. Deze zijn niet aangetroffen. Het plangebied is vanwege de te voedselrijke bodem, het intensieve beheer en het gebruik als honden-uitlaatterrein niet geschikt voor beschermde vaatplanten. De aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten.

5.2 Vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd. Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen én de functionele omgeving van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. In het plangebied worden broedende vogels verwacht.

5.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats*

Op basis van verspreidingsgegevens¹¹ is gebleken dat in de omgeving van Langestraat de gierzwaluw en huismus behorend tot de categorie 1-4 (jaarrond beschermde vaste verblijfplaats) voorkomen.

Het plangebied is niet geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor de gierzwaluw en huismus. Door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsmogelijkheden en het platte dak van het kantorenpand is deze ongeschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor gierzwaluwen en huismussen kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied is niet geschikt voor uilen en roofvogels. De bomen zijn te jong en te klein om als vaste rust- en/of verblijfplaats te dienen. Tevens zijn er geen sporen van uilen of roofvogels aangetroffen. In het plangebied kan de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van uilen en roofvogels de worden uitgesloten.

5.2.2 *Vogels uit categorie 5*

Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied en als nestgelegenheid. In het groen binnen het plangebied nestelen naar verwachting kleine zangvogels als koolmees en pimpelmees. Echter is er in de omgeving voldoende alternatief en zijn er geen redenen om de nesten jaarrond te beschermen. Wel zijn de vogels en hun nesten beschermd tijdens het broeden.

5.2.3 *Algemene (broed)vogels*

In en rondom het plangebied zijn algemene vogelsoorten te verwachten zoals winterkoning, houtduif, merel en kauw. Het groen in het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene vogels. Alle vogels zijn tijdens het broeden beschermd en mogen dan niet verstoord worden. Er wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen (grofweg van maart t/m juli) te werken. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens¹⁰ is gebleken dat er in de omgeving van het plangebied de (strikt) beschermde Noordse woelmuis voorkomt. Het plangebied is vanwege het gebrek aan voldoende connectiviteit tussen de sloten/greppels met rietkraag en groter moerassig gebied en vanwege het ontbreken van natte sloten niet geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor de (strikt) beschermde Noordse woelmuis.

Tevens is op basis van verspreidingsgegevens¹⁰ is gebleken dat er in de omgeving van het plangebied de (strikt) beschermde bever voorkomt. Het plangebied is vanwege het gebrek aan geschikt habitat niet geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor de (strikt) beschermde bever.

De aanwezigheid van (strikt) beschermde zoogdiersoorten kan worden uitgesloten. Naar verwachting komen in het plangebied ook algemene zoogdiersoorten voor als de egel, vos en muizensoorten. Voor algemene zoogdiersoorten is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

5.4 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Alle soorten vleermuizen vallen binnen de Wet natuurbescherming (behorende bij artikel 3.5, Habitatrichtlijn, bijlage IV). Vleermuizen maken binnen hun netwerk gebruik van vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

5.4.1 Verblijfplaatsen

Het kantorenpand is geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Rondom het gebouw zijn geschikte kieren te vinden in de daktrim. Tevens kunnen ze gebruikmaken van de ruimte tussen de zonnewering en het gebouw. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten.

Figuur 5.1. Mogelijke verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. Afbeelding links en midden laat de ruimte tussen de daktrim zien. Rechts laat de ruimte tussen de zonnewering zien.

De bomen die in het plangebied staan zijn niet geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. De bomen zijn te jong en hebben geen geschikte gaten en hollen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen kan worden uitgesloten.

5.4.2 Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied en de omgeving van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige structuren als vliegroute zoals watergangen en bomenrijen. Het plangebied bevat geschikte lijnvormige structuren die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Het plangebied is geschikt als onderdeel van een foerageergebied voor vleermuizen vanwege de aanwezigheid van enkele bomenrijen in en om het plangebied.

5.5 Amfibieën

Uit de landelijke verspreidingsgegevens⁸ komt naar voren dat de (strikt) beschermde rugstreeppad in het nabijgelegen Natura 2000-gebied "Duinen Goeree & Kwade Hoek" voorkomt. Echter vanwege tussenliggende afstand en bebouwing kan migratie van rugstreeppadden naar het plangebied worden uitgesloten.

Tevens blijkt uit landelijke verspreidingsgegevens dat de kleine watersalamander in de omgeving van het plangebied voorkomt. De vijver in het plangebied is geen geschikt habitat voor de kleine watersalamander vanwege de dichte begroeiing van riet en kan dus worden uitgesloten.

Fase 2 en de groenstrook in fase 3 in het plangebied zijn geschikt voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad. Hiervoor is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

5.6 Reptielen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens⁸ komt naar voren dat er geen (strikt) beschermde reptielensoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde reptielen soorten kan hierdoor redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Vissen

In het plangebied zijn geen watergangen of ander open water aanwezig. De vijver in fase 3 is geen geschikt habitat voor vissen. Negatieve effecten op vissen zijn uitgesloten.

5.8 Overige beschermde soorten

Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever), weekdieren (platte schijfhoren, Bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (rivierkreeft), beschermd door de Wet natuurbescherming. Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in geschikt habitat. Het voorkomen van beschermde ongewervelden kan hierdoor redelijkerwijs worden uitgesloten.

6 EFFECT BEOORDELING EN TOETSING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate, beschermde gebieden en beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op circa 0,5 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Drie andere Natura 2000-gebieden liggen ook binnen een straal van 5 km. Negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Grevelingen' kunnen niet worden uitgesloten en nader onderzoek is noodzakelijk.

Het plangebied is gelegen op circa 50 m afstand van het NNN. Het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Nader onderzoek is niet van toepassing.

6.2 Programmatische Aanpak Stikstof

Sinds 1 juli is het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS) van kracht²³. Dit programma is in art. 5.13 verankerd in de Nb-wet (sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming). Het programma bevat een integrale beoordeling van de bron- en gebiedsgerichte maatregelen voor de aanpak van de stikstofproblematiek. Deze maatregelen worden getroffen in en nabij de Natura 2000-gebieden die onderdeel zijn van de PAS. De integrale beoordeling brengt mee dat het aspect stikstof voor een Natura 2000-gebied in de PAS geheel is afgewogen.

Een PAS-berekening met betrekking tot Natura 2000-gebied 'Grevelingen' is noodzakelijk. Aqua-Terra Nova BV heeft reeds een PAS-berekening uitgevoerd voor Staetendam fase 1 (217217/AQT301aFF/ML d.d. 30 januari 2018). Deze PAS-berekening is gebaseerd op 30 woningen. Fase 2 en 3 zijn niet meegenomen in dit onderzoek. Hier dient een aparte berekening voor uitgevoerd te worden.

6.3 Soortbescherming

6.3.1 Vaatplanten

Het plangebied is vanwege de te voedselrijke bodem, intensieve groenbeheer en het gebruik als honden uitlaatterrein niet geschikt voor beschermde vaatplanten. De aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.3.2 Vogels

In het plangebied zijn geen bouwwerken aanwezig welke geschikt zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats voor jaarrond beschermde soorten als de gierwaluw en huismus. Het aanwezige struweel en de bomen zijn tevens ongeschikt voor roofvogels en/of uilen als vaste rust- en/of verblijfplaats. Naar verwachting nestelen er wel vogelsoorten uit de categorie 5 en algemene vogelsoorten in het struweel in het plangebied. Vanwege voldoende alternatief in de omgeving van het plangebied betreft het echter geen essentieel leefgebied voor de vogels uit categorie 5.

Nesten van alle broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen, zowel op de grond als in struiken of bomen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Om verstoring te voorkomen wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden door een ter zake deskundige.

6.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Naar verwachting komen algemene zoogdiersoorten als vos, mol, egel, haas, konijn, wezel, hermelijn en muizen in het plangebied voor. Voor algemene zoogdiersoorten is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

6.3.4 *Vleermuizen*

Alle vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform de Wet natuurbescherming, categorie 1 en de EU-Habitatrichtlijn Bijlage IV.

In het plangebied zijn bouwwerken aanwezig welke geschikt zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn geen bomen in het plangebied met geschikte gaten of holen voor boombewonende vleermuizen aanwezig. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Tevens is het plangebied geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming met betrekking tot de functie van het plangebied voor vleermuizen is noodzakelijk.

6.3.5 *Amfibieën*

De aanwezigheid van (strikt) beschermde amfibieënsoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende amfibieën verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van algemene soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming. De zorgplicht blijft echter wel van kracht (bijlage 1).

6.3.6 *Reptielen*

De aanwezigheid van (strikt) beschermde reptielensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

6.3.7 *Vissen*

Door het ontbreken van geschikt open water kan de aanwezigheid van beschermde vissen worden uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.3.8 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van strikt beschermde overige ongewervelden is op basis van ontbrekende biotopen uitgesloten. Negatieve effecten door de aanleg en het gebruik van een winterpaviljoen op deze soorten zijn hierdoor uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.4 **Overzicht beschermde soorten**

In tabel 6.2 zijn per soortgroep de benodigde vervolgstappen conform de Wet natuurbescherming aangegeven. In tabel 6.2 wordt met een kleurencode gewerkt. De betekenis van de kleurencode wordt in tabel 6.1 weergegeven.

Tabel 6.1. Betekenis kleurencodes.

Kleur	Betekenis
Groen	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden met inachtneming van de algemene zorgplicht (zie bijlage 1). Verdere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.
Geel	Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits maatregelen genomen worden of conform een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Indien negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is nader onderzoek noodzakelijk.
Rood	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten, functie van het plangebied voor de betreffende soorten en de invloed van het project op individuen en de gunstige staat van instandhouding van de soort is noodzakelijk. Indien uit het onderzoek blijkt dat betreffende soort aanwezig is en negatieve effecten niet uit te sluiten dan wel te voorkomen zijn dient ontheffing aangevraagd te worden.

Tabel 6.2. Overzicht beschermde soorten

Soortgroep	Wet*	Te nemen vervolgstappen
<i>Vaatplanten</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.
<i>Vogels</i>		
Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats	WNB1	n.v.t.
Vogels uit categorie 5	WNB1	Verstoring broedende vogels voorkomen
Algemene soorten	WNB2	Verstoring broedende vogels voorkomen
<i>Zoogdieren</i>		
Algemene grondgebonden zoogdieren	WNB2	Werken conform zorgplicht
<i>Vleermuizen</i>		
Vleermuizen	WNB1	Onderzoek naar de functie van het plangebied noodzakelijk
<i>Amfibieën/reptielen</i>		
Algemene amfibieën		Werken conform zorgplicht
<i>Vissen</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.
<i>Overige soorten</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.

* WNB = Wet natuurbescherming, categorie 1 of 2

7 CONCLUSIES EN ADVIES

In opdracht van DLN Multivastgoed B.V. heeft Aqua-Terra Nova BV een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving op de geplande werkzaamheden met betrekking tot het project Staetendam te Stellendam. Het onderzoek is noodzakelijk omdat de geplande werkzaamheden eventuele negatieve effecten kunnen hebben op aanwezige flora en fauna. Aantasting van het leefgebied of essentiële onderdelen van het leefgebied van (strikt) beschermde soorten is in het kader van de Wet natuurbescherming verboden.

7.1 Gebiedsbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied bevindt zich op circa 0,5 km van het Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Vanwege de kleine afstand tussen het Natura 2000-gebieden en het plangebied, kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op het Natura 2000-gebied niet worden uitgesloten. Een PAS-berekening met betrekking tot Natura 2000-gebied 'Grevelingen' is noodzakelijk;
- Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten op het NNN kunnen worden uitgesloten. Nadere toetsing is niet noodzakelijk.

7.2 Soortbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied bevat bebouwing welke mogelijk geschikt is als vaste rust- en/of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Negatieve effecten door de werkzaamheden op vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen en de functie van het plangebied is noodzakelijk;
- Tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met broedende vogels en algemeen voorkomende dieren;
- De zorgplicht is te allen tijde van kracht (bijlage 1);
- Het optreden van negatieve effecten op de overige (strikt) beschermde soorten in het plangebied is uitgesloten.

7.3 Vervolgstappen

7.3.1 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart t/m juli. Indien werkzaamheden in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringsvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

7.3.2 Zorgplicht

Te allen tijde dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht (bijlage 1). Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden. Tijdens de werkzaamheden moet gelet worden op de aanwezigheid van planten en dieren en moet voorkomen worden dat deze onnodig gedood, verwond of aangetast worden.

7.3.3 Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn 3 jaar geldig.

7.4 Planning

Onderzoeken naar de aanwezigheid van (strikt) beschermde soorten van categorie 1 en 2 dienen conform goedgekeurde protocollen uitgevoerd te worden. Deze onderzoeksperiodes zijn afhankelijk van de soort, potentiële functie van het plangebied en soms ook weersomstandigheden. Indien bij onderzoek afgeweken wordt van de betreffende protocollen kan dit tot gevolg hebben dat een eventuele latere ontheffingsaanvraag om deze reden afgewezen wordt.

In de onderstaande tabel worden de betreffende onderzoeksperiode per soort weergegeven. Hierbij dient rekening gehouden te worden dat een onderzoek bestaat uit meerdere bezoeken, verspreid over het onderzoekseizoen.

Tabel 6.3. Onderzoeksp perioden beschermde soorten.

Soort	Onderzoeksp eriode											
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Vleermuizen												

Donkergroen: optimale onderzoeksperiode; Lichtgroen: minder geschikte periode en afhankelijk van weersomstandigheden; Wit: geen onderzoek mogelijk.

Uit het onderzoek zal blijken of het noodzakelijk is de geplande activiteiten aan te passen of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Indien verzekerd kan worden dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden in het kader van de Wet natuurbescherming wordt overtreden, is ontheffing niet noodzakelijk.

Indien ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming wel noodzakelijk is, moet rekening worden gehouden met een proceduretijd van circa 20 weken (Zuid-Holland) en in sommige situaties een gewenningstijd van enkele maanden met betrekking tot alternatieve verblijfplaatsen of vliegroutes.

8 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Wet natuurbescherming', Ministerie van Economische zaken, Den Haag, 2016.
2. 'houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming)', Staatssecretaris van Economische Zaken, Den Haag, 16 oktober 2016.
3. *Vergunningverlening Natura-2000*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
4. *Ontheffingverlening soorten*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
5. *Melding en ontheffingverlening houtopstanden*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

6. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
7. Met vleermuizen overweg, Limpens *et al.*, 2004. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.
8. www.ravon.nl
9. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
10. www.zoogdiervereniging.nl
11. www.sovon.nl
12. www.floron.nl
13. www.vlinderstichting.nl
14. www.EIS-Nederland.nl (indien van toepassing deze bron voor insecten en andere ongewervelden)

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

15. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
16. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur – Natuurnetwerk Nederland
17. Interactieve atlas Natura 2000, Provincie Zuid-Holland, 2017.
18. Interactieve atlas Natuurnetwerk Nederland, Provincie Zuid-Holland, 2017.
19. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
20. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
21. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BP00516-VO01/t_NL.IMRO.0171.BP00516-VO01_1.8.html
22. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
23. <http://pas.natura2000.nl/pages/kaart-pas-gebieden.aspx>

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht gegaan. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen.

De belangrijkste doelen van de Wet natuurbescherming betreffen de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, de decentralisatie van de verantwoordelijkheden en een vereenvoudiging van de regels.

De grootste veranderingen met de komst van de Wet natuurbescherming ten opzichte van de oude natuurwetgeving betreffen:

- alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden komen bij de provincies te liggen;
- er komt één rechtsdocument waar zowel vergunning als ontheffing (soorten, gebieden en kap van houtopstanden) wordt verleend;
- Bij de vergunningaanvraag mag aangehaakt worden bij de Omgevingsvergunning, maar dit is niet verplicht.

Soortbescherming

Het doel van de Wet natuurbescherming is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Wet natuurbescherming per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te verstoren, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, eieren van dieren te rapen of opzettelijk vernielen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen of planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

Onverminderd artikel 3.5 is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Handelingen binnen de beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatieve effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Ook de op 1 juli 2015 van kracht gegane Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) blijft onveranderd van kracht met de ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming. De PAS is van kracht in 121 van de in Nederland 164 voorkomende Natura 2000-gebieden. Onder de PAS zijn alle activiteiten, evenementen en ruimtelijke ingrepen die een toename van meer dan 1 mol/ha/jaar stikstofdepositie binnen de begrenzing van 1 van de 121 Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben vergunning plichtig en, indien de voorgestelde 'ontwikkelingsruimte' binnen gebied vergund is, wordt de maximaal toegestane stikstofdepositie verlaagd tot 0,05 mol/ha/jaar.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in twee categorieën met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de paragraaf *vogels* besproken.

Voor algemeen voorkomende soorten geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (categorie 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (categorie 1) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn als negatieve effecten niet uitgesloten en voorkomen kunnen worden. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

In de NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de NNN.

Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen niet significant zijn.

BIJLAGE 2 LIGGING PLANGEBIED

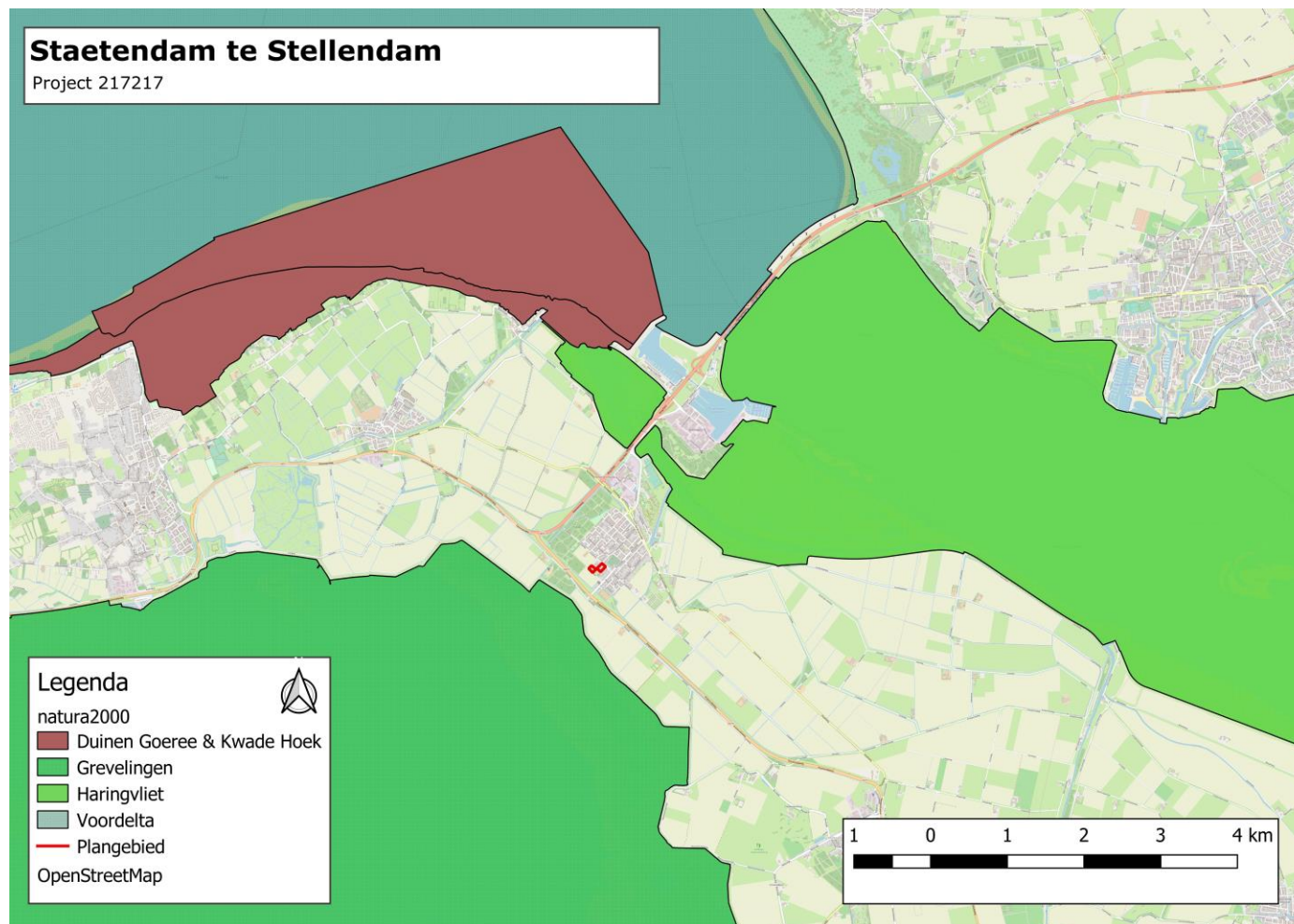
Bestaande situatie plangebied

Bron: Qgis en Google Maps ©

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Bestaande situatie beschermde natuurgebieden

Bron: Qgis, Openstreetmaps, 2018

Bron: Qgis, Openstreetmaps, 2018